

Полтавський державний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації
Кафедра громадського здоров'я, менеджменту та медичної експертизи

МАТЕРІАЛИ

V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку,
проблеми та перспективи»

3 жовтня 2025 року

ПОЛТАВА
2025

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Краснова О. І., Бєлікова І. В.**

«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи»: Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2025; Полтава).

Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи», 3 жовтня 2025 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2025. – 257 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів медичної реабілітації в Україні фахівцями різних спеціальностей, питанням медичної та психологічної реабілітації військовослужбовців та правоохоронців, постраждалих внаслідок бойових дій, оптимізації роботи реабілітаційних закладів під час військової агресії РФ та в мирний час.

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

©Полтавський державний медичний університет, 2025

значення інвалідності серед ветеранів зафіксовані у Київській, Чернігівській, Житомирській та Полтавській областях.

Висновки. Просторово-часовий аналіз чисельності учасників бойових дій засвідчив нерівномірність формування контингентів у регіонах України та хвилеподібну динаміку зростання у Дніпропетровській області. Прогнозоване подальше збільшення кількості ветеранів зумовлює зростання навантаження на систему охорони здоров'я.

Такі тенденції формують безпосередні виклики для респонсивності, адже система має забезпечувати своєчасний і адекватний відгук на реабілітаційні потреби, які змінюються у часі та суттєво відрізняються між регіонами. Висока концентрація нових контингентів у великих урбанізованих областях, значна частка ветеранів старших поколінь у західних регіонах та підвищені показники інвалідності в центральних і північних областях потребують диференційованих підходів до планування допомоги.

Отримані результати обґрунтовують необхідність стратегічної адаптації кадрових, інфраструктурних і фінансових ресурсів для посилення респонсивності системи охорони здоров'я та забезпечення належної якості реабілітаційної допомоги ветеранам у воєнний і післявоєнний періоди.

ТЕХНІКА ЕМОЦІЙНОГО ЗВІЛЬНЕННЯ (EMOTIONAL FREEDOM TECHNIQUES) ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Курдиш Л.Ф., Гаджула Н.Г., Перлова А.В., Повишеньюк А.В., Мунтян О.В.

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова,

Вінниця, Україна

Професійне вигорання є серйозною загрозою для здоров'я медичних працівників. Про актуальність проблеми свідчить постійне зростання кількості досліджень у цьому напрямку та пошук ефективних способів профілактики й корекції. Формування цього патологічного стану починається ще під час освоєння професії, адже відомо, що процес навчання в медичних

зкладах вищої освіти є одним з найважчих. Ситуацію суттєво поглибили пандемія COVID-19 та повномасштабна війна в Україні. Найчастіше вигорання спостерігається серед лікарів-стоматологів, що пов'язано зі значними фізичними й психологічними навантаженнями, особливостями ергономіки робочого місця, високими професійними вимогами, конкуренцією та збільшенням кількості пацієнтів із посттравматичним стресовим розладом (ПТСР).

Серед основних чинників професійного вигорання у стоматологів виділяють: організаційно-соціальні (нераціональна організація робочого процесу, надмірна відповідальність, конкурентні відносини між колегами, втрата часу на заповнення великої кількості медичної документації) та індивідуально-демографічні, пов'язані з індивідуальними особливостями особистості, які забезпечують ресурсність до стресових факторів (вік, стать, наявність когнітивних порушень та стан соматичного здоров'я).

Згідно з класифікацією В.В. Бойка, процес емоційного вигорання проходить три стадії:

1. Фаза напруження – характеризується незадоволеністю своєю особистістю, обраною професією та досягненнями; часто спостерігаються відчуття тривоги та пригніченості.
2. Фаза резистенції – формується внаслідок дистресу, проявляється “економією” емоційного реагування та спробою обмеження професійних обов'язків.
3. Фаза виснаження – заключна, проявляється астенизацією організму та розвитком психосоматичних порушень.

Методи профілактики та корекції професійного вигорання можна розділити на такі групи: заходи, що впливають на фізичний стан (раціональне фізичне навантаження та режим дня, збалансоване харчування та усунення нутрієнтних дефіцитів, через роботу з тілом та диханням для впливу на вегетативну нервову систему), а також заходи, що впливають на емоційний стан та зміну світогляду (збільшення часу на улюблене хобі, перебування на

природі, подорожі, перегляд улюблених гумористичних фільмів, спілкування з родиною та домашніми улюбленцями, робота з психологом). Однак, повністю реалізувати всі ці підходи надзвичайно складно, тому ми пропонуємо використати техніку емоційного звільнення (Emotional Freedom Techniques, EFT). Методика була розроблена в 1990-х роках Г. Крейгом на основі робіт Р. Каллахена, а подальший розвиток і клінічну перевірку отримала завдяки дослідженням Д. Чьорча та Д. Файнштейна. На сьогодні доведена ефективність EFT у терапії ПТСР, депресії, тривожних станів та емоційних травм.

Суть методу полягає у простукуванні певних біологічно активних точок тіла (рис. 1; S. Salicru, 2025), що активує механізми центральної та вегетативної нервової системи й сприяє зниженню рівня стресу та внутрішньої напруги. Методика є простою у виконанні, не вимагає багато часу, що робить її ефективним інструментом для самопомогі при професійному вигоранні лікарів-стоматологів.

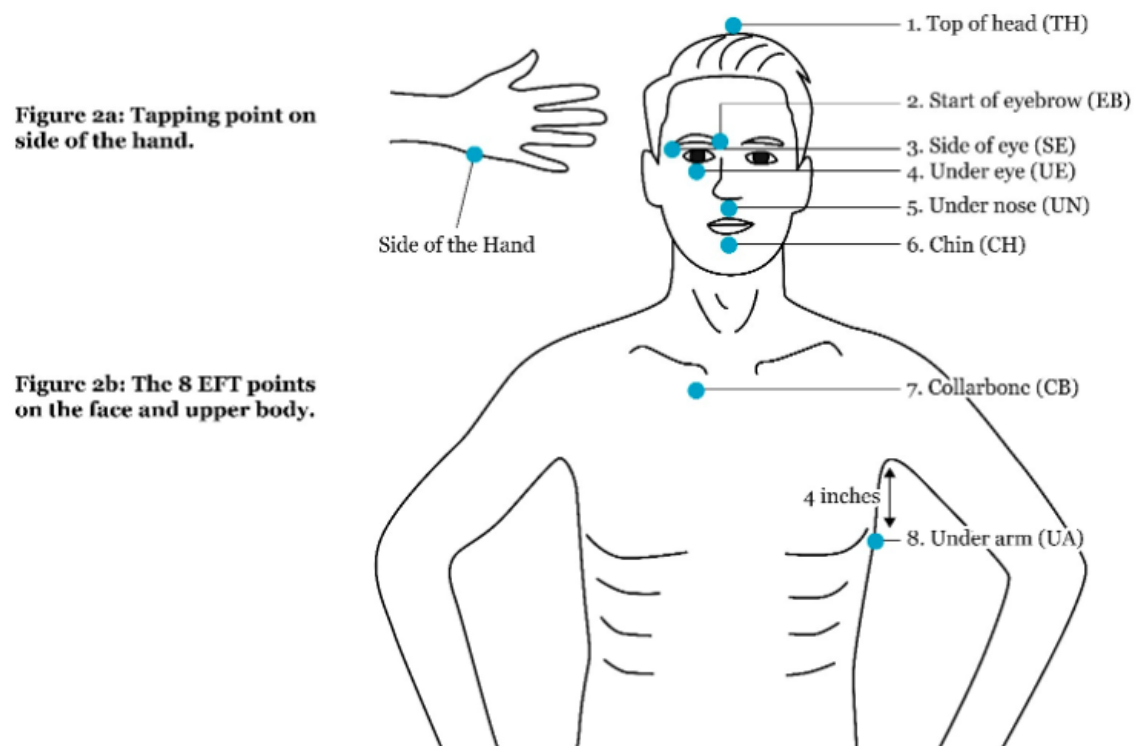

Рис. 1. Основні точки EFT tapping (за Sebastian Salicru, 2025)

Професійне вигорання є багатофакторною проблемою, що потребує комплексного підходу до профілактики та корекції. Використання техніки емоційного звільнення (EFT) є ефективним, доступним та науково обґрунтованим методом, який може значно підвищити рівень психологічної стійкості, знизити вплив стресових факторів та покращити якість життя медичних працівників.

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВТРУЧАННЯ ЗА MODIFIED HARRIS HIP SCORE У ПАЦІЄНТІВ З НАСЛІДКАМИ БІЛАТЕРАЛЬНОГО ЕНДОПРОТЕЗУВАННЯ КУЛЬШОВИХ СУГЛОБІВ

Кучер В.Я.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Вступ. Ефективність засобів фізичної терапії характеризуються високим рівнем доказовості щодо відновлення функціонування після ендопротезування кульшового суглобу та для корекції ознак геріатричної патології. Проте, незважаючи на швидке зростання кількості осіб старших вікових груп з двома ендопротезованими кульшовими суглобами, фактично відсутні роботи, які висвітлюють особливості фізичної терапії цього контингенту осіб. Дослідження цього питання визначає актуальність представленої роботи.

Мета: оцінити ефективність розробленої програми фізичної терапії для осіб похилого віку з білатерально ендопротезованими кульшовими суглобами за параметрами функціонального стану нижніх кінцівок та ходи у віддаленому періоді реабілітації.

Матеріал. Обстежено 112 осіб похилого віку ($69,6 \pm 1,2$ роки). Контрольну групу склали 42 осіб, які не мали в анамнезі перенесеного ендопротезування суглобів нижніх кінцівок. Групу порівняння (ГП) склали 37 осіб з перенесеним одностороннім тотальним ендопротезуванням кульшового суглоба. Експериментальну групу (ЕГ) склали 33 осіб з двома